BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

(2022 - 2023) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Harezm-Kıpçak Türkçesi	TDE302	6	3 + 0	4,0	Zorunlu

Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Yüz yüze)
Amaç	1.Harezm Türkçesiyle yazılmış eserleri tanıtmak; 2.Dönemin dil özellikleri hakkında öğrencileri bilgilendirmek; 3. Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserleri tanıtmak; 4.Öğrencilere bu dil grubunun özellikleri hakkında bilgi vermek
Ders İçeriği	Harezm Türkçesiyle yazılmış eserlerin ve Harezm Türkçesinin dilbilgisinin incelenmesi; Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserlerin ve Kıpçak Türkçesinin dilbilgisinin incelenmesi
Ders Veren	Prof. Dr. İbrahim TAŞ
Ders Kaynakları	Aysu Ata, Kısasü'l-Enbiyâ I. (Giriş-Metin-Tıpkıbasım), Türk Dil Kurumu Yayınları: 681-1, XL+616s., Ankara 1997, J. Eckmann, Middle Turkic Glosses of the Rylands Interlinear Koran Translation, Akademiai Kiado, (1976), Ali Fehmi Karamanlıoğlu, Seyf-i Sarâyî: Gülistan Tercümesi (Kitâb Gülistan bi't-türkî), MEB, İstanbul 1978, TDK, Ankara (tıpkıbasım ile)., Aysu Ata, Kısasü'l-Enbiyâ II .Dizin, Türk Dil Kurumu Yayınları:681-2, 820s., Ankara 1997, János Eckmann, Nehcü'l-Feradis. Uştmahlarnıñ Açuq Yolı (Cennetlerin Açık Yolu): II Metin, (Yayınlayanlar: S. Tezcan, H. Zülfikar), TDK yay., Ankara 1983; tıpkıbasım ile: 1995, J. Eckmann, Harezm, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar TDK Yay., Aysu Ata, Nehcü'l-Feradis. Uştmahlarnıñ Açuq Yolı (Cennetlerin Açık Yolu). II. Dizin-Sözlük, TDK Yayınları: 518, Ankara 1998, Aysu Ata, Harezm - Altınordu Türkçesi, TDAD: 36, İstanbul 2002., Ali Fehmi Karamanlıoğlu, Kıpçak Türkçesi Grameri, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1994, János Eckmann, "The Memluk-Kipchak Literature", Central Asiatic Journal, Volume VIII, 1963, S. 304., J. Eckmann, "Harezm Türkçesi", Tarihi Türk Şiveleri, TKAE Yay., 1988, Necmettin Hacıeminoğlu, Harezm Türkçesi Grameri, İst. Ün. Ed. Fak. Yay., 1997

Hafta	Konu
1	Harezm Türkçesiyle yazılmış eserler tanıtılacak
2	Harezm Türkçesinin sesbilgisel özellikleri
3	Harezm Türkçesindeki iyelik ekleri ve ad durum ekleri
4	Harezm Türkçesindeki eylem çekimi; Harezm Türkçesindeki eylemsiler
5	Harezm Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
6	Harezm Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
7	Harezm Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
8	Memluk Kıpçakçasının dil özellikleri ve eserlerinin tanıtılması; Ermeni Kıpçakçası'nın dil özellikleri ve eserlerinin tanıtılması
9	Kıpçak Türkçesinin genel ses bilgisel özellikleri; Kıpçak Türkçesindeki iyelik ekleri ve ad durum ekleri
10	Kıpçak Türkçesindeki eylem çekimi; Kıpçak Türkçesindeki eylemsiler
11	Codex Cumanicus'un incelenmesi ve sözlükte yer alan sözcüklerin değerlendirilmesi
12	Memluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek
13	Memluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek
14	Memluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	2	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	1	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	1	14
Ara Sınav 1		15	1
Ödev 1		8	1
Final		18	1
Ödev (Sunum)		5	1
	Ders İş Yükü:	102	
	AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):	4	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşıma/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Nehcü'l-Feradis, Kısasü'l-Enbiya'dan örnekler okuyarak uygulamalı olarak Harezm Türkçesinin söz dağarcığını ve dil özelliklerini öğrenecekler.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kıpçak Türkçesiyle yazılmış metinlerden örnekler okuyarak uygulamalı olarak Kıpçak Türkçesinin söz dağarcığını ve dil özelliklerini öğrenecekler.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler, Harezm Türkçesiyle yazılmış eserleri, bu eserler üzerinde yapılmış çalışmaları öğrenecek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler, Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserleri, bu eserler üzerinde yapılmış çalışmaları öğrenecek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler bu dönemin dil özellikleri hakkında bilgi edinecekler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-